

Aika 05.03.2025, klo 17:30

Paikka Kannaksentie 4 G 19

Käsiteltävät asiat

- § 11 **Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä työjärjestyksen hyväksyminen**
- § 12 **Pöytäkirjan tarkastus**
- § 13 **Valtuustoaloite / Lapsivaikutusten arviointi käyttöön Laihialla / siv. Itk.**
- § 14 **Lukiolaisten koulumatkaetu**
- § 15 **Kuntalaisaloite / Esiopetusryhmä Veturin päiväkotiin**
- § 16 **Sivistyslautakunnan alaisten viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus**
- § 17 **Muut asiat**
- § 18 **Pöytäkirjan nähtävillä pitäminen ja kokouksen päättäminen**

Osallistujat

Erkki Aro, puheenjohtaja
Jukka Jänisoja, 1. varapuheenjohtaja
Markku Laukkonen, sihteeri
Harry Back
Terese Kurunsaari
Kristiina Lammi
Sakari Poti
Jenna Pääskynen
Kurth Silorinne
Kukka Trofast
Minna Niemi
Jari Rantala, kunnanjohtaja
Antti Tuomela
Marja Vettenranta

§ 11

Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä työjärjestyksen hyväksyminen

Ehdotus

Esittelijä: Markku Laukkonen, sivistysjohtaja

1. Puheenjohtaja avaa kokouksen sekä toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.
2. Sivistyslautakunta päättää hyväksyä työjärjestyksen.

§ 12

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat jäsen Terese Kurunsaari ja jäsen Kristiina Lammi.

Ehdotus

Esittelijä: Markku Laukkonen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta päättää

1. valita kokoukselle kaksi pöytäkirjantarkastajaa.
2. että pöytäkirja on tarkastettava viimeistään 11.3.2025.

Kunnanhallitus, § 101,02.05.2022
Sivistyslautakunta, § 13, 05.03.2025

§ 13

Valtuustoaloite / Lapsivaikutusten arviointi käyttöön Laihialla / siv. Itk.

LAIIDno-2022-245

Kunnanhallitus, 02.05.2022, § 101

Oheismateriaali

1 Valtuustoaloite 2022-245

Kunnanvaltuusto, 28.3.2022, § 16

Keskusta-KD:n valtuustoryhmä jätti kokouksessa 28.3.2022 päivätyn valtuustoaloitteen lapsivaikutusten arvioinnin käyttöönotosta Laihialla (LAIIDno-2022-245).

Kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti lähettää valtuustoaloitteen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Kunnanhallitus, 2.5.2022, § 101

Ehdotus

Esittelijä: Juha Rikala, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää antaa valtuustoaloitteen hallinto-, hyvinvointi-, sivistys ja teknisille palveluille tutkittavaksi ja selvitettäväksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän tekemän ehdotuksen.

Sivistyslautakunta, 05.03.2025, § 13

Valmistelijat / lisätiedot:

Markku Laukkonen, sivistysjohtaja, markku.laukkonen@laihia.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 2022-245

Keskusta-KD:n valtuustoryhmä on jättänyt kunnanvaltuustolle aloitteen lapsivaikutusten arvioinnin käyttöönotosta Laihialla.

Lapsivaikutusten arvioinnilla kunta tunnistaa eri ratkaisuvaihtoehtojen vaikutukset lasten oikeuksien toteutumiseen lasten arjessa ja elämässä pitkällä sekä lyhyellä aikavälillä. Lapsen oikeuksien sopimus muodostaa perustan arvioinnille. Myös tilanteeseen liittyvä muu lainsäädäntö on huomioitava. Lapsivaikutusten arvioinnin avulla selvitetään etukäteen, miten hanke voidaan toteuttaa lasten edun kannalta parhaalla mahdollisella tavalla. Arviointi tuottaa päätöksenteon tueksi perusteltua

tietoa siitä, millainen päätösvaihtoehto olisi kokonaisvaikutuksiltaan paras lasten edun näkökulmasta. Arvioinnissa noudatetaan menettelytapoja, jotka varmistavat lapsen edun huomioon ottamisen ensisijaisena (Unicef).

Miten lapsivaikutusten arviointi käytännössä toteutetaan?

1. Tunnistakaa tarve:

- Missä vaiheessa päätöksentekoprosessia ollaan nyt: mitkä asiat on jo päätetty, mihin voidaan vielä vaikuttaa? Onko vaihtoehtoisia ratkaisumalleja, millaisia?
- Miten lapsivaikutusten arviointi aikataulutetaan niin, että se nivoutuu oikea-aikaisesti päätöksenteon aikatauluun eikä päätöksenteko veny tarpeettomasti?
- Koskettaako suunnitteilla oleva muutos/päätösesitys lapsia, nuoria tai perheitä? Jos vastaus on kyllä, lapsivaikutusten arviointi on tarpeellinen.
- Ovatko mahdolliset vaikutukset suoria vai välillisiä? Jos suoria, lapsivaikutusten arviointi on välttämätön.
- Vaikuttaako suunnitelma mahdollisesti heikommassa tai haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin tai nuoriin? Jos kyllä, lapsivaikutusten arviointi on erityisen tärkeää tehdä.
- Voiko suunnitelma tai päätösesitys heikentää lasten oikeuksien toteutumista? Jos kyllä, on tarpeen tehdä kattava lapsivaikutusten arviointi.

2. Tarkastelkaa, mistä on kyse:

- Keitä, missä ja millaisia ovat ne lapset/nuoret, joita muutos/päätösesitys koskettaa? Onko joukossa erityisen haavoittuvassa asemassa olevia?
- Millaisin eri tavoin suunnitelma heitä koskettaa?
- Kartoittakaa ja punnitkaa alustavasti mihin lapsen eri oikeuksiin hanke mahdollisesti vaikuttaa ja miten.
- Kiinnittäkää erityistä huomiota päätösvaihtoehtojen mahdollisiin negatiivisiin vaikutuksiin. Tunnistakaa erityisesti sellaiset, jotka kohdistuvat haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin.
- Arvioikaa, millaista tietoa vaikutusten arvioimiseksi tarvitaan.

3. Suunnitelkaa tiedon keruu sekä lasten ja nuorten osallisuus:

- Mitä ja millaista tietoa on jo olemassa? Mitä tietoa lapsilta ja nuorilta on ehkä jo kerätty aiemmin?
- Mitä puuttuu? Millaista tietoa on hankittava lisää?
- Mistä ja millaisista lähteistä tarvittavat tiedot voidaan saada? Huomioikaa kaikki oleellinen tutkimus- ja viranomaistieto. Huomionarvoisia lähteitä ovat mm. lapsiasiavaltuutetun vuosikirjat, tilastot, tutkimukset, kuten THL:n kouluterveyskyselyt ja FinLapset, oikeusasiamiehen ja oikeuskanslerin ratkaisut lapsia koskevissa asioissa, aluehallintoviraston valvontaratkaisut ja ohjeet sekä lapsioikeudelliset julkaisut.
- Miten tiedot kerätään? Kuka kerää?
- Erityisen tärkeää on kuulla lasten ja nuorten näkemykset asiasta. Mitä kysytään lapsilta, nuorilta ja perheiltä itseltään? Miten vastaajat tavoitetaan parhaiten? Millaisin lapsiystävällisin ja eettisin menetelmin?

- Ketkä kohderyhmää tuntevat kunnan viranhaltijat ja työntekijät voisivat olla asiassa avuksi? Esim. varhaiskasvatuksen, opetuksen ja nuorisotyön ammattilaisten asiantuntemusta kannattaa hyödyntää jo suunnitteluvaiheessa.

4. Toteuttakaa tiedonkeruu ja lasten ja nuorten osallisuus:

- Toteuttakaa lasten ja nuorten kuuleminen.
- Kertokaa lapsille ja nuorille itse asian lisäksi myös se, mitä lapsivaikutusten arviointi on ja miksi sitä tehdään.
- Hankkeen edetessä muistakaa kertoa lapsille, nuorille ja perheille kuulemisen tulokset sekä miten heidän näkemyksiään seuraavaksi hyödynnetään.
- Hankkikaa kaikki tarvittava tutkimus- ja viranomaistieto.
- Hyödyntäkää eri tieteenalojen osaamista vaikutusten arvioimiseksi.

5. Analysoikaa tulokset:

- Mitä saitte kuulla lapsilta ja nuorilta?
- Mitä merkityksellistä tietoa saitte muista tietolähteistä (tutkimus- ja viranomaistieto)?
- Mitä lasten ja nuorten kannalta hyviä vaikutuksia nousi esiin eri ratkaisuvaihtoehtoissa, ja miten niitä voitaisiin vahvistaa?
- Mitä ovat haittavaikutukset ja riskit, ja miten niitä voitaisiin pienentää?
- Miten suunnitelma vaikuttaa erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin ja nuoriin? Millaisella päätöksellä heihin kohdistuvia haittoja voidaan ehkäistä?
- Miten lapsen oikeudet kokonaisuudessaan toteutuvat eri ratkaisuvaihtoehtoissa?
- Punnitkaa lapsen etua suhteessa muihin asiassa olennaisiin etuihin ja intresseihin. Ensisijainen painoarvo on annettava lapsen edulle.

6. Dokumentoikaa lapsivaikutusten arvioinnin tulokset ja esitelkää ne päättäjille:

- Laatikaa huolellisesti perusteltu esitys analyysin tuloksista ja johtopäätöksistä päätöksentekijöille.
- Esittäkää suositus siitä, millainen ratkaisuvaihtoehto edistäisi ja toteuttaisi lasten etua parhaalla mahdollisella tavalla ja miksi.
- Huolehdi, että päätöksentekijöille suunnattu esitys on selkeä ja tiivis - heillä ei välttämättä ole aikaa tutustua joka yksityiskohtaan.
- Toimittakaa päätöksentekijöille myös laajempi yhteenvedon ja dokumentointin lapsivaikutusten arvioinnista, jolloin se käsitellään muiden päätöksentekoaasiakirjojen yhteydessä.
- Kun päätös on tehty, tiedottakaa siitä ja lapsivaikutusten arvioinnin tuloksista etenkin niille lapsille, nuorille ja perheille, jotka olivat mukana prosessissa.

7. Seuratkaa ja arvioikaa omaa työtänne ja arvioinnin vaikutuksia:

- Arvioikaa, miten lapsivaikutusten arviointi toteutui. Saavutitteko tavoitteenne? Mikä onnistui, mikä ei?
- Listatkaa, mitä seuraavassa lapsivaikutusten arvioinnissa kannattaisi toteuttaa samoin kuin tässä, ja mitä asioita kannattaisi tehdä toisin.
- Arvioikaa, miten lapsivaikutusten arviointien tulos vaikutti päätöksentekoon.

- Miettikää, miten arviointiprosessia voisi edelleen kehittää.
- Seuratkaa, toteutuvatko ennakoitut vaikutukset ja miten.

Lapsiperheisiin ja nuoriin panostaminen on osa kunnan strategian kriittisiä menestystekijöitä. Kunnassa pyritään jo nyt toimimaan siten, että kunta olisi lapsiperheille hyvä ja houkutteleva asuinpaikka. Kuten esittelytekstistä ilmenee lapsivaikutusten arviointi on tärkeä, mutta perusteellinen ja työläs käytäntö, joka saattaa hidastaa päätöksentekoprosesseja. Käytännön mukaan ottaminen kunnan päätöksentekoon tarkoittaisi sitä, että suurimmassa osassa päätöksiä, tulisi tehdä lapsivaikutusten arviointi. Tämä lisäksi oleellisesti päätösten valmisteluun tarvittavaa työaikaa ja siten lisäksi kunnan työntekijöiden työmäärää.

Ehdotus

Esittelijä: Markku Laukkonen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että

1. Laihian kunnassa ei oteta lapsivaikutusten arviointia käyttöön.
2. valtuustoaloite voidaan todeta tässä muodossa loppuun käsitellyksi.

Perustelut:

1. Resurssien rajallisuus:

Lapsivaikutusten arviointi edellyttää koulutusta, asiantuntijatyötä ja lisäresursseja päätöksentekoprosesseihin. Laihian kunnan nykyiset henkilöstö- ja taloudelliset resurssit ovat rajalliset, eikä arviointimallin käyttöönotto ole kustannustehokasta tässä vaiheessa.

2. Kunnan koon vaikutus:

Laihian kunta on väkiluvultaan ja organisaatioltaan pieni. Päätöksentekoprosessit ovat jo yksinkertaisia ja läpinäkyviä, mikä mahdollistaa lasten ja perheiden tarpeiden huomioimisen ilman erillistä vaikutusten arviointityökalua.

3. Olemassa olevat käytännöt:

Kunta huomioi lasten ja nuorten hyvinvoinnin osana laajempaa päätöksentekoa ja strategista suunnittelua. Nykyiset toimintamallit, kuten yhteistyö varhaiskasvatuksen, koulujen ja hyvinvointipalveluiden kanssa, tarjoavat riittävät puitteet lasten etujen huomioimiselle.

4. Ei lakisääteinen velvoite:

Lapsivaikutusten arviointi ei ole Suomessa lakisääteinen velvoite. Näin ollen sen käyttöönottoa voidaan arvioida kunnan omien tarpeiden ja resurssien näkökulmasta. Tällä hetkellä ei ole olemassa näyttöä siitä, että malli toisi merkittäviä lisähyötyjä kunnan päätöksenteolle.

5. Kustannus-hyöty-suhde:

Lapsivaikutusten arvioinnin implementointi voi olla työläs prosessi, eikä sen vaikutuksia ole helppo mitata. Kunnalle on tärkeämpää kohdistaa voimavarat suoraan lasten ja nuorten palveluiden kehittämiseen, kuten koulutuksen, oppilas-/opiskelijahuollon ja harrastusmahdollisuuksien parantamiseen.

Johtopäätös perusteluihin viitaten:

Laihian kunta katsoo, että lapsivaikutusten arvioinnin käyttöönotto ei tällä hetkellä ole tarkoituksenmukaista. Resurssit kohdennetaan mieluummin suoraan lasten ja perheiden hyvinvointia tukevien palveluiden kehittämiseen.

Tiedoksi

kunnanjohtaja, hallintokoordinaattori

§ 14

Lukiolaisten koulumatkaetu

LAIIDno-2025-65

Valmistelijat / lisätiedot:

Markku Laukkonen, sivistysjohtaja, markku.laukkonen@laihia.fi

Maksuton koulukuljetus lukiolaisille Laihian kunnassa

Kelan koulumatkatukea voivat 1.8.2025 alkaen saada maksuttomaan koulutukseen oikeutetut lukion opiskelijat, jos koulumatka on vähintään 7 kilometriä yhteen suuntaan. Kunnalla ei ole lakisääteistä velvollisuutta järjestää lukion opiskelijoille koulukuljetusta.

Perusopetuksen jälkeisen koulutuksen maksuttomuus ja saavutettavuus ovat keskeisiä tekijöitä oppivelvollisuuden laajentamisen onnistumisessa.

Lukiokoulutuksen saavutettavuus saattaa asettaa monille perheille taloudellisia ja käytännön haasteita, erityisesti niille, joiden opiskelijat joutuvat matkustamaan pitkiä matkoja oppilaitokseen. Maksuton koulukuljetus lukiolaisille vähentäisi näitä haasteita, tukisi opiskelijoiden jaksamista ja edistäisi koulutuksellista tasa-arvoa.

Laihian kunnan lukiotyöryhmä esittää, että Laihian kunta alkaa tarjota maksuttoman koulukuljetuksen lukiolaisille, jotka:

1. Asuvat yli 5 kilometrin päässä oppilaitoksestaan.
2. Ovat kirjoilla Laihian kunnassa.
3. Eivät voi käyttää matkustamiseen vuoroliikenteen busseja.

Kuljetus toteutettaisiin hyödyntäen olemassa olevia reittejä ja palveluita, joita jo käytetään peruskoululaisten koulukuljetuksiin. Erillisiä kuljetuksia ei lukiolaisia varten järjestetä, vaan edellytyksenä on, että peruskoululaisia kyyditään samaan suuntaan.

Perustelut

1. **Oppivelvollisuuden laajentaminen:** Suomen oppivelvollisuuslain mukaan toisen asteen koulutus on maksutonta, mutta siihen liittyvät kuljetuskustannukset voivat muodostua esteeksi. Maksuton kuljetus tukee lain henkeä ja edistää oppilaiden mahdollisuuksia suorittaa opintonsa loppuun.
2. **Yhdenvertaisuus:** Maksuton koulukuljetus vähentää perheiden taloudellisia eroja ja mahdollistaa opiskelun kaikille, riippumatta perheen varallisuudesta tai sijainnista.
3. **Opiskelijoiden hyvinvointi:** Pitkät koulumatkat voivat aiheuttaa väsymystä ja stressiä, mikä heikentää opiskelijoiden jaksamista ja oppimistuloksia. Maksuton kuljetus helpottaa heidän arkeaan.
4. **Kunnan vetovoimaisuus / lukion houkuttavuus:** Tuki nuorten koulutukselle parantaa Laihian kunnan mainetta hyvänä asuinpaikkana perheille ja matkaetu voi kannustaa laihialaisia nuoria valitsemaan oman kunnan lukion opiskelupaikaksi.

Taloudelliset vaikutukset

Kuljetuksen toteuttaminen hyödyntäen olemassa olevia reittejä ja palveluita, joita jo käytetään peruskoululaisten koulukuljetuksiin ei aiheuta lisää kustannuksia.

Ehdotus

Esittelijä: Markku Laukkonen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta päättää, että

1. Laihian lukion opiskelijat saavat käyttää kunnan järjestämää koulukuljetusta lukuvuoden 2025-2026 alkusta alkaen seuraavin edellytyksin:

- Matka kotoa lukioon on vähintään 5 km.
 - Kunnan järjestämässä koulukuljetusautossa on tilaa.
 - Perusopetukseen järjestetty kuljetus sopii lukio opiskelijan aikatauluun. Reittejä / aikatauluja ei muokata erikseen lukiolaisille.
 - Opiskelijalla ei ole todellista mahdollisuutta käyttää vuoroliikenteen busseja.
2. Laihian koulukuljetusoppaan luku 3. Palvelutason määrittely ei koske lukion opiskelijoita.
3. Opiskelijan on anottava kyyditysmahdollisuutta sivistysjohtajalta.
4. Laihian kunnan lukiolaisen oikeus käyttää perusopetuksen koulukuljetusta on aluksi koeluonteisesti määräaikainen lukuvuoden 2025-2026 ajan.

Tiedoksi

lukion rehtori

§ 15

Kuntalaisaloite / Esiopetusryhmä Veturin päiväkotiin

LAIIDno-2024-383

Valmistelijat / lisätiedot:

Markku Laukkonen, sivistysjohtaja, markku.laukkonen@laihia.fi

Liitteet

1 Aloite 2024 383

Laihian kuntaan on saapunut 15.11.2024 kuntalaisaloite, jossa esitetään esiopetusryhmän perustamista Veturin päiväkotiin lukuvuodelle 2025-2026.

Esiopetuspaikat lukuvuodelle 2025-2026 on päätetty sivistyslautakunnan kokouksessa 20.11.2024. Kuntalaisaloite on ollut päätöksenteossa oheismateriaalina ja kannanotto on otettu huomioon.

Ehdotus

Esittelijä: Markku Laukkonen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta päättää, että kuntalaisaloite on loppuun käsitelty.

Tiedoksi

varhaiskasvatuksen johtaja, hallintokoordinaattori, kuntalaisaloitteen tekijä

§ 16

Sivistyslautakunnan alaisten viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus

LAItno-2025-28

Liitteet

1 Viranhaltijapäätökset siv 050325

Kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja tai johtosäännössä määrätty viranhaltija voivat ottaa käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty sivistyslautakunnan toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomaisen on tehnyt päätöksen (Kuntalaki 92 §).

Lautakunnan alaisen viranomaisen sekä lautakunnan jaoston on ilmoitettava lautakunnalle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta työjohtoasioita (esim. vuosilomat, päivystysvapaat, ei harkinnanvaraiset virka- tai työvapaat, koulutus- ja virkamatkamääräykset) tai asiaryhmiä, joista lautakunta on ilmoittanut, ettei se käytä otto-oikeuttaan (Hallintosääntö 37 §).

Kunnassa on käytössä palkka- ja henkilöstöhallinnon järjestelmä Personec F, jossa ovat kaikki henkilöstöhallinnon viranhaltijapäätökset (mukaan lukien työsopimukset ja viranhoitomääräykset).

Sivistyslautakunnan alaisten viranhaltijoiden päätöspöytäkirjaluettelot liitteenä ajalta 27.1. - 24.2.2025 (CaseM-asianhallintajärjestelmä).

Ehdotus

Esittelijä: Markku Laukkonen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta päättää

1. merkitä päätökset tiedoksi.
2. ettei käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan.

§ 17

Muut asiat

§ 18**Pöytäkirjan nähtävillä pitäminen ja kokouksen päättäminen**

Valtuuston, kunnanhallituksen ja lautakunnan pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Pöytäkirjassa julkaistaan ainoastaan tiedonsaannin kannalta välttämättömät henkilötiedot. Pöytäkirjan sisältämät henkilötiedot on poistettava tietoverkosta oikaisuvaatimus- tai valitusajan päättyessä.

Kunnan jäsenen ja 137 §:n 2 momentissa tarkoitettun kunnan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. (Kuntalaki 140 §)

Ehdotus

Esittelijä: Markku Laukkonen, sivistysjohtaja

1. Sivistyslautakunta päättää, että kokouksen tarkastettu pöytäkirja julkaistaan Laihian kunnan kotisivuilla 12.3.2025.
2. Puheenjohtaja päättää kokouksen.